

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Pedagogická fakulta JU
Katedra českého jazyka a literatury
Datum odevzdání posudku: **17. 5. 2012**

Jméno: **Hana NĚMCOVÁ**
Obor: **Čj – Nj / SŠ**
Vedoucí */diplomové práce
doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jazyková analýza barokního náboženského textu

Tématem diplomové práce Hany Němcové je jazyková analýza katechismu Václava Vojtěcha Klugara (*Katechismus neb naučení římsko-katolické ...*) z roku 1746. Cílem analýzy je zhodnocení stavu barokního jazyka v první polovině 18. století a posouzení míry pronikání hláskoslovných rysů mluveného jazyka do náboženské literatury nižšího stylu. Diplomantka pracovala s digitální kopií originálního tisku uloženého v Městském muzeu v Jaroměři.

Do teoretické části zařadila pojednání o českém baroku a o domácí barokní literatuře, informace o východočeském faráři Václavu Klugarovi, o tisku a pravopisu. Další kapitolu nazvala Český jazyk v období mezi humanismem a barokem a v ní si všímala pronikání hláskoslovných změn do tištěné literatury. Pracovala s dostupnou literaturou, z níž cituje a uvádí ji v seznamu. Upozorňuje na nedodržení stejného způsobu citace (od s. 23 je pořadí složek jinak, teprve od s. 27 je zase shodný způsob citace s počátečními stranami). O pronikání hláskoslovných změn do tisku se diplomantka poučila z publikace Jaroslava Poráka *Humanistická čeština*, ale využila i další literaturu uvedenou v seznamu.

Ve výzkumné části se ve vymezeném úseku katechismu soustředila na sledování hláskoslovných jevů pronikajících různou měrou do textu. Změnami zasažené tvary slov srovnávala s tvary, které změnám nepodlehly. Postrádám bližší vymezení zkoumaného úseku, oněch 100–150 stránek (s. 115–250), o nichž se několikrát mluví.

Rozvržení výkladu je přehledné, autorka sledovala pronikání protetického *v-*, diftongizaci *ú->ou-*, diftongizaci *ý>ej* a úžení *é>í* nejprve v dialogické části katechismu, poté v monologické části. Pro určitý jev uvádí jen výběr dokladů a počet jejich celkového výskytu v obou zmíněných částech. Sleduje i slova, u nichž hláskové změny do tisku nepronikly, ale jejich počty jsou uvedeny až v tabulce, nikoli u dokladů. Zařazuje tabulky výskytu, grafické znázornění jevu, statisticky měří poměr mezi slovy s provedenou změnou a bez ní. Nakonec obě analyzované části porovnává. To vše působí velmi dobře, ale citované doklady jsou bohužel často nepřesně uvedeny. Při kontrole s kopií textu nebyly často na příslušné stránce nalezeny (např. v dialogické části u protetického *v-* jsou doklady *vokno* (122), *vocel* (188), *volovo* (188), *voboжек* (200), *vožralec* (202), *voráč*, *voráči* (197), ale pouze *voráč* se nachází v textu katechismu na stránce odpovídající číslu v závorce). To může vést ke zkreslení výsledného hodnocení i k domněnkám, že některé doklady nebyly patrně zařazeny. Také není jasné, jakým způsobem byly počítány. Přesněji jsou zachyceny doklady z části monologické, zejména v závěrečné tabulce na s. 81. Excerpce historického textu je náročná, zvláště sleduje-li se několik vybraných jevů a porovnávají se dva typy textu. Zde je nutná opravdu přesná a důsledná filologická práce.

V dalším oddíle své práce diplomantka sledovala, jak je v textu značena kvantita. Statisticky hodnotila krácení samohlásek a naopak jejich nadbytečné dloužení i kolísání kvantity. Krácení pak hodnotila zčásti i jako jev nářeční.

Formální stránka práce je dobrá, ale není dodržen rozměr pravého vnějšího okraje stránky, který by měl být 2,5 cm. Celkový rozsah práce tím ohrožen není. Anglická anotace by byla vhodnější na samostatné stránce.

Diplomantka prokázala schopnost analyticky zpracovat rozsáhlý materiál, užila statistických metod, výsledky znázornila graficky a procentuálně. Výstižně formulovala závěry vyplývající z analýzy hláskoslovné a dospěla k adekvátním výsledkům. Jejich věrohodnost však poněkud narušuje výše uvedený nesoulad v dokladech.

Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 17. května 2012

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte